

TAMPEREEN
AMMATTIKORKEAKOULU

Intrastat-raportoinnin kehittäminen

AGCO Power Oy

Tiina Närhi

Opinnäytetyö
Toukokuu 2016
Liiketalouden koulutusohjelma
Projektijohtaminen

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Projektijohtaminen

TIINA NÄRHI:
Intrastat-raportoinnin kehittäminen
AGCO Power Oy

Opinnäytetyö 38 sivua, joista liitteitä 3 sivua
Toukokuu 2016

AGCO Power Oy on AGCO Corporationin omistama dieselmoottoritehdas Linnavuorella. AGCO Power valmistaa dieselmoottoreita, hammaspyöriä ja -vaihteistoja sekä dieselgeneraattoreita ja -pumppuja. AGCO Powerilla Intrastat-raportointia tehdään sekä tuonnin että viennin osalta. Intrastat-raportoinnilla tarkoitetaan Suomen Tullille kuukausittain tehtävää selvitystä Suomeen Euroopan alueelta tuotujen ja vietyjen tavaroiden määrästä.

Tässä opinnäytetyössä keskityttiin Intrastat-raportoinnin kehittämiseen tuonnin osalta, sillä siinä oli havaittu paljon puutteita ja kehittämistarpeita. Intrastat-järjestelmä perustuu Euroopan unionin asetuksiin ja sitä sovelletaan kaikissa jäsenmaissa. Sisämaankaupan tilastointi on säädetty laissa. Jos sisäkaupan hankintojen kokonaisarvo ylittää kalenterivuoden aikana yli 550 000, yrityksen on annettava tilastoilmoitus alkaen siltä kuukaudelta, jolloin tuonnin arvo on ylittänyt tilastointirajan. AGCO Powerilla tämä raja ylittyy joka kuukausi.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli tarkastella Intrastat-raportoinnin prosessia ja tehdä kehitysehdotuksia Intrastat-raportointia tekeville henkilöille. Opinnäytetyötä varten tehtiin taustatutkimus, joka koostui asiantuntijahaastatteluista. Lisäksi opinnäytetyöhön kuului teoreettisen viitekehyksen sisäistäminen, jotta Euroopan unionin säätämät asetukset toteutuvat raportointia kehittäessä. Asiantuntijahaastatteluilla pyrittiin saamaan kokonaiskuva siitä, miten raportointi toimii AGCO Powerilla tällä hetkellä. Tutkimus toteutettiin laadullisella tutkimusmenetelmällä ja tiedonkeruumenetelmänä opinnäytetyössä käytettiin vapaamuotoista haastattelua, havainnointia ja dokumentointia.

Haastattelujen avulla saatiin tietoa haastateltavien kokemuksista koskien Intrastat-raportointia. Intrastat-raportointia tekevät ostolaskunkäsittelijät kokivat, että suurin ongelma raportoinnissa on vaadittavien tietojen puutteellisuus järjestelmässä. Tässä opinnäytetyössä selvitettiin, kuinka puuttuvat tiedot pystytään täydentämään järjestelmään ja kuinka tiedoiltaan puutteellisia nimikkeitä ei enää jatkossa perustettasi järjestelmään. Haastatteluja tehdessä saatiin varmuus sille, että tästä opinnäytetyöstä oli hyötyä raportointia tekeville henkilöille.

Asiasanat: Intrastat-raportointi, raportoinnin kehittäminen, laadullinen tutkimus

ABSTRACT

Tampereen ammattikorkeakoulu
Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Business Administration
Project Management

TIINA NÄRHI:
Developing Intrastat Reporting
AGCO Power Oy

Bachelor's thesis 38 pages, appendices 3 pages
May 2016

AGCO Power Oy is a diesel engine factory in Linnavuori. AGCO Power supplies engines to many of the world's leading manufacturers of tractors and other farm machinery. AGCO Power products are diesel engines, gears and gearboxes, diesel generators and pumps. Intrastat is a tool to collect information and produce statistics on the trade between the European Union countries. Intrastat replaced the customs declarations in the European Union. Intrastat reporting describes the imports and exports of AGCO Power.

The aim of this thesis was to develop Intrastat reporting in AGCO Power. This thesis focused on imports. The Intrastat requirements are similar in all countries in the European Union. The trade statistics are regulated by law. Every member state of the European Union imposes an annual threshold value, which is 550 000 euros per year. If the total value of imported goods is more than 550 000 euros in a year, the company must provide an Intrastat report starting from the month when the value of the imports has exceeded the statistical threshold. AGCO Power exceeded this value every month.

The aim was to study the process of Intrastat reporting and find some points that can be improved. This thesis was made in collaboration with the Accounts Payable Clerks. A background survey for the thesis was conducted by interviewing a few experts. In this thesis, the theoretical framework was important, because the trade statistics are regulated by law. The expert interviews gave an overall picture of how the reporting is done at AGCO Power at the moment. The research method in this thesis was qualitative and the data were gathered through free-form interviews, observation and documentation.

The interviews provided information on the functionality of reporting. The interviewees experienced that the insufficient data in the system slow down reporting. This thesis examined how it is possible to supplement the missing data and how to prevent creating incomplete titles in the system. The interviews confirmed that this thesis and the development of the Intrastat reporting were worthwhile. The interviewees gave new ideas and suggestions for developing the reporting.

Keywords: Intrastat reporting, developing reporting, qualitative research

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
1.1.	Taustatietoa.....	5
1.2.	Työn tavoite ja metodit.....	6
1.3.	Työn rakenne.....	6
2	AGCO.....	8
2.1.	AGCO Corporation.....	8
2.2.	AGCO Power Oy.....	8
2.2.1	Päätuotteet.....	9
2.2.2	Markkinaosuus.....	10
2.2.3	Jatkuva kehittäminen AGCO Powerilla.....	10
3	EU-MAIDEN VÄLISEN KAUPAN TILASTOINTI.....	12
3.1.	Suomen Tulli.....	12
3.2.	Sisämarkkinakauppa.....	12
3.3.	Intrastat.....	13
3.3.1	Ilmoitusvelvollisuus.....	15
3.3.2	Ilmoitustavat.....	16
3.3.3	Nimikkeistö.....	17
3.3.4	Tuonnin lähetys- ja alkuperämaa sekä kuljetustapa.....	18
3.3.5	Nettopaino, toinen paljous ja laskutusarvo.....	18
4	CASE AGCO POWER OY.....	20
4.1.	Toiminnanohjausjärjestelmät.....	20
4.1.1	Keybox.....	20
4.1.2	SAP ERP.....	22
4.2.	Henkilöstö.....	22
4.2.1	Ostolaskunkäsittely.....	22
4.2.2	Materiaalihankinta ja suunnittelu.....	23
4.3.	Prosessi.....	24
4.3.1	Nykytilanne.....	24
4.3.2	Kehitysehdotukset.....	27
5	POHDINTA.....	32
	LÄHTEET.....	34
	LIITTEET.....	36
	Liite 1. Lähetys- ja määrärahan lyhenteet.....	36
	Liite 2. Paljousyksiköt.....	37
	Liite 3. Intrastat-raportoinnin rivimäärät kuukausittain ja tuoteryhmittäin.....	38

1 JOHDANTO

1.1. Taustatietoa

Tämä opinnäytetyö käsittelee Intrastat-raportointia AGCO Powerilla. Intrastat-raportoinnilla tarkoitetaan Suomen Tullille kuukausittain tehtävää selvitystä Suomeen Euroopan alueelta tuotujen ja vietyjen tavaroiden määrästä. Tämän opinnäytetyön tutkimuksen kohde on AGCO Powerilla tehtävä Intrastat-raportointi tuonnin osalta ja sen nykyiset ongelmakohdat. Tavoitteena on selvittää, kuinka raportointia voisi parantaa.

AGCO Powerilla on tällä hetkellä käytössä Proteus-talousjärjestelmä. Tämän ohjelman ylläpito on kuitenkin päättymässä ja kevään 2016 aikana käyttöön otetaan uusi SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmän talousmoduuli, joka tulee korvaamaan Proteuksen kokonaan. SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmän on tulevaisuudessa tarkoitus korvata kokonaan myös nyt käytössä oleva Keybox-toiminnanohjausjärjestelmä. Tällä hetkellä Intrastat-raportointia tehdään Keyboxin kautta. Näin ollen tulevaisuudessa käytössä olisi vain yksi järjestelmä nykyisen useiden järjestelmien sijaan. Muiden AGCO:n tehtaiden käyttäessä SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmää, on loogista, että myös AGCO Power siirtyy tulevaisuudessa kyseisen järjestelmän käyttäjäksi.

Tämä opinnäytetyö on aiheellinen, sillä järjestelmämuutosten vuoksi on hyvä kartoittaa tämän hetkiset raportoinnin ongelmakohdat jo hyvissä ajoin ennen uuteen järjestelmään siirtymistä. Tällä hetkellä raportointi kuormittaa työntekijöitä kohtuuttomasti, eikä se vastaa nykyaikaisia raportointimenetelmiä. Ongelmakohtien selvittäminen ja niihin puututtaessa raportoinnista tulee kustannustehokkaampaa, mielekkäämpää ja näin aikaa jää enemmän myös muihin päivittäisiin työtehtäviin.

Tässä opinnäytetyössä selvitetään, mitä muutoksia edellytetään tehtäväksi vanhaan toiminnanohjausjärjestelmään ja miten muutokset on mahdollista toteuttaa. Opinnäytetyössä on myös tarkoitus selvittää, miten muutoksen vaikuttavat Intrastat-raportointia tekevien työntekijöiden päivittäisiin rutiineihin. Tutkimuksessa on tarkoitus kartoittaa kaikki tiedot, jotka ovat oleellisia Intrastat-raportointia tehdessä. Opinnäytetyö on rajattu nimenomaan käsittelemään AGCO Power Linnavuoren tehdasta tuonnin osalta. AGCO Powerilla Linnavuorella Intrastat-raportointia tehdään sekä viennin että tuonnin

osalta. Tästä opinnäytetyöstä viennin Intrastat-raportointi on rajattu pois, sillä tältä osin raportoinnin koetaan toimivan. Tuonnin osalta raportoinnissa on paljon enemmän puutteita ja kehitettävää. AGCO Powerilla on kokoonpanotehtaita myös Brasiliassa Mogi das Gruzesissa sekä Kiinassa Changzhoun kaupungissa, mutta näitä tehtaita ei huomioida tässä työssä, sillä Intrastat-raportointi koskee vain EU-alueita.

1.2. Työn tavoite ja metodit

Työn tavoitteena on selvittää tämän hetkiset Intrastat-raportoinnissa olevat ongelmat kohdat ja tehdä näihin ongelmakohtiin kehitys- ja muutosehdotuksia. Tutkimusmenetelmänä on käytetty kvalitatiivista tutkimusmenetelmää eli laadullista tutkimusta. Työ on toteutettu case-tutkimuksena, eli tarkoituksena on tutkia ja kehittää yhtä tarkoin valittua yrityksen prosessia. Yksittäistä prosessia pyritään tarkastelemaan sen luonnollisessa ympäristössä. Tämä projekti on toteutettu AGCO Powerilla useiden osastojen sisällä. Case-tutkimuksessa aiheistoa kerätään tietystä tapauksesta ja analysoidaan sitä. Tutkittava prosessi pyritään kuvaamaan auki hyvin yksityiskohtaisesti. Case-tutkimuksen avulla pystytään ymmärtämään yrityksen toimintatapoja paremmin. Tässä opinnäytetyössä pyritään kuvaamaan tarkasti, miten Intrastat-raportointi toteutetaan AGCO Powerilla. (Koskinen, Alasuutari & Peltonen 2005, 154–157.)

Tässä opinnäytetyössä käytettyjä metodeja ovat kirjallinen lähdeaineisto, johon sisältyvät tieteelliset julkaisut, artikkelit ja oppikirjat, dokumenttianalyysi, jossa on tutkittu AGCO Powerin sisäisiä tiedostoja sekä osallistuva havainnointi. Tiedonkeruumenetelmänä opinnäytetyössä on käytetty vapaamuotoista haastattelua, havainnointia ja dokumentointia. Opinnäytetyötä varten haastateltavina AGCO Powerilla ovat olleet avainhenkilöt, kuten ostolaskunkäsittelijät, ostajat sekä materiaalivalvojat.

1.3. Työn rakenne

Tämän opinnäytetyön alussa esitellään käytettävä tutkimusmenetelmä, tavoitteet ja metodit sekä taustatietoa, miksi tämä opinnäytetyö on ajankohtainen. Näiden jälkeen työssä käydään läpi toimeksiantajaa AGCO Poweria ja sen yritysrakennetta sekä historiaa. Samassa kohdassa esitellään myös AGCO Powerin perustuotteita ja markkinaosuutta.

Toimeksiantajan jälkeen työssä paneudutaan Suomen tulliin sekä Euroopan unionin välisten maiden kaupan tilastointiin eli Intrastat-raportointiin. Lopuksi tässä työssä avataan kuinka Intrastat-raportointi hoidetaan käytännössä AGCO Powerilla.

Tämän tutkimuksen ja kehitystyön toteuttaminen edellyttää huolellista perehtymistä Tullin Intrastat-raportointiin. Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys pohjautuu Tullin määräyksiin Intrastat-raportoinnista ja sen soveltamista käytäntöön AGCO Powerilla tehtyjen haastattelujen perusteella. Apuna viitekehystä luodessa on käytetty pitkälti Suomen Tullin ja Eurostatin (Euroopan komission alainen yksikkö) julkaisuja ja raportteja. Aihe on pyritty rajaamaan siten, että työssä saataisiin selville juurisyiden ongelmat ja näihin saataisiin selkeät toimintamallit, joilla kehitystyötä viedään eteenpäin.

Tässä opinnäytetyössä selvitetään, mitä muutoksia raportointiin voidaan tehdä, jotta Intrastat-raportointi olisi AGCO Powerilla sujuvampaa sekä ajankäytöllisesti tehokkaampaa. Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, miten eri osastot ja ihmiset vaikuttavat työllään Intrastat-raportoinnin lopputulokseen. Tässä työssä selvitetään myös onko nykyisiin järjestelmiin tarpeellista tehdä muutoksia.

2 AGCO

2.1. AGCO Corporation

AGCO Corporation on Yhdysvalloissa vuonna 1990 perustettu pörssiyhtiö, joka on yksi maailman suurimmista traktoreiden ja maatalouskoneiden valmistajista. AGCO-konsernin alaisuudessa on kaiken kaikkiaan 25 tehdasta 13 maassa ja konsernin tuotteiden jakelusta vastaa maailmanlaajuisesti noin 9 000 dealeria 140 eri maassa. AGCO Corporationin toiminta-ajatuksena on tuottaa huippuluokan ratkaisuja maailmaa ruokkiville maanviljelijöille. Tavoitteena puolestaan on saavuttaa kannattavaa kasvua ainutlaatuisella asiakaspalvelulla, työhön sitouttamisella, innovaatioilla ja laadulla. (AGCO Corporation: About AGCO 2016.)

AGCO Corporationin viisi maailmanlaajuisesti tunnettua tuotetta ovat Challenger, Fendt, GSI, Massey Ferguson ja Valtra. AGCO Corporationin pääkonttori sijaitsee Duluthissa, Georgian osavaltiossa Yhdysvalloissa. Yrityksen pitkä historia ulottuu aina 1700-luvun puoliväliin saakka. Useiden tuotemerkkien voimalla AGCO Corporation on noussut maatalouskoneteollisuuden kärkinimiin. AGCO Corporationin toimitusjohtaja on Martin Richenhagen. (AGCO Corporation: About AGCO 2016.)

Suomeen AGCO Corporation rantautui vuonna 2004, kun yhtiö osti alkujaan Valmet Oy:n omistaman Valtra Oy Ab:n. Samana vuonna AGCO osti myös Nokian Linnavuoren SISU Diesel moottoritehtaan, jonka nimi muutettiin vuonna 2008 AGCO SISU POWERiksi. Vuodesta 2012 lähtien Linnavuoren tehdas on toiminut nimellä AGCO Power. AGCO Corporation vaikuttaa vahvasti siihen kuuluvien yritysten toimintatapoihin määrittelemällä koko konsernia koskevat yhteiset yritystoiminnan päälinjat. (AGCO Power 2016a.)

2.2. AGCO Power Oy

AGCO Power Oy on globaali moottorinvalmistaja ja se käsittää kolme kokoonpanotehdasta Suomessa Linnavuorella, Brasiliassa Mogi das Gruzesissa sekä Kiinassa Changzhoun kaupungissa. Tässä opinnäytetyössä keskitymme nimenomaan AGCO Powerin Linnavuoren tehtaaseen. (AGCO Power 2016b.)

Nokian Linnavuoreessa sijaitseva dieselmoottoritehdas on yksi AGCO Powerin kolmesta dieselmoottoritehtaista. Tehdas on otettu käyttöön vuonna 1943, jolloin siellä valmistettiin hävittäjien moottoreiden komponentteja. Dieselmoottoreiden valmistus Linnavuoren tehtaassa alkoi vuonna 1946. Tällä hetkellä AGCO Power on yksi maailman johtavista työkoneiden dieselmoottoreiden valmistajista. Moottoreiden lisäksi AGCO Power valmistaa hammaspyöriä, akseleita ja vaihteistoja muun muassa leikkuupuimureihin ja traktoreihin. Linnavuoren tehtaalla valmistetaan vuosittain noin 30 000 työkoneen moottoria ja yrityksen toimintaa pystytään nostamaan uuden tehtaan laajennuksen myötä jopa 58 000 moottoriin. (AGCO Power 2016b.)

Tällä hetkellä AGCO Powerilla työskentelee 770 henkilöä, joista 263 on toimihenkilötehtävissä ja loput työntekijöitä. Metalliteollisuudelle tyypillisenä sukupuolijakauma on miesvoittoinen. Henkilöstöstä on 85 % miehiä ja 15 % naisia. Yrityksen arvoina on joukkuepeli, avoimuus, luotettavuus ja omatoimisuus.

(AGCO Power SINET 2016a.)

2.2.1 Päätuotteet

AGCO Powerin päätuotteita ovat dieselmoottorit, hammaspyörät ja -vaihteistot sekä dieselgeneraattorit ja -pumput. AGCO Powerin moottorit on suunniteltu vaatimaan työkonekäyttöön. Dieselmoottorit täyttävät viimeisimmät Euroopan unionin päästövaatimukset. AGCO Powerin dieselmoottoriperhe tarjoaa moottoreita 500 hevosvoimaan asti sekä iskuutilavuudeltaan 3.3 litrasta 9.8 litraan. AGCO Powerin moottoreita valmistetaan 3, 4, 6 ja 7-sylinterisiä. (AGCO Power 2016b.)

Hammaspyöriä sekä -vaihteistoja AGCO Power valmistaa sekä omaan tuotantoon että asiakkaille heidän toiveiden mukaan. Vuositasolla valmistuu 1,3 miljoonaa hammaspyörää ja akselia sekä 15 000 vaihteistoa. Vaihteistoja valmistetaan myös moottorikelkoihin ja puimureihin. (AGCO Power 2016b.)

Dieselgeneraattoreita valmistetaan tehoalueeltaan 12–1800 kilowattia. Niitä käytetään varavoimakäytössä tai varsinaisena päävoimana. AGCO Power myös vuokraa dieselgeneraattoreita. AGCO Powerin dieselpumput on tarkoitettu sprinkleri- ja palopumppu-

järjestelmiin. Näitä valmistetaan tehoalueeltaan 30–300 kilowattia. Näiden tuotteiden lisäksi suuressa osassa AGCO Powerin päätuotteita on myös varaosamyynti. (AGCO Power 2016b.)

2.2.2 Markkinaosuus

AGCO Corporation on saavuttanut vahvan markkinaosuuden monilla maataloussektoreilla keskittymällä johtavaan teknologiaan, kattavaan dealer-verkostoon sekä asiakastukeen. AGCO Corporationin myynnistä 57 % tulee traktoreista, 14 % varaosista, 9 % viljanvarastointivarusteista, 6 % puimureista, 5 % lisäosista ja 9 % muista tuotteista kuten ruohonleikkureista. AGCO Corporationin liikevaihto oli vuonna 2014 9,7 miljona dollaria. 53 % AGCO myynnistä tulee EAME-alueelta, 25 % Pohjois-Amerikasta, 17 % Etelä-Amerikasta ja 5 % Aasiasta. (AGCO Annual reports 2015.)

AGCO Powerin liikevaihto oli 287 miljoonaa euroa vuonna 2012 ja 346 miljoonaa euroa vuonna 2013. Markkinatilanteen notkahtaessa vuonna 2014 vaikutti tämä myös AGCO Powerin liikevaihtoon, jolloin se putosi 266 miljoonaan euroon. AGCO Power on kuitenkin pystynyt kasvattamaan omavaraisuusastetta vuosi vuodelta. AGCO Powerin toimitusjohtaja Eero Tomin mukaan vuodet 2015 ja 2016 tulevat myös olemaan hiukan huonompia ja sen jälkeen on ennustettu tilanteen palautuvan niin sanotusti normaalitilaan. Syklisyys kuuluu maatalousteollisuuteen oleellisesti. (Kauppalehti.fi 2015.)

2.2.3 Jatkuva kehittäminen AGCO Powerilla

AGCO Powerilla panostetaan liiketoiminnan kannattavuuden kehittämiseen, jonka vuoksi myös tämän opinnäytetyön aihe sopii hyvin AGCO Powerin toimintatapoihin. AGCO Powerilla on otettu käyttöön oma APS (AGCO Production System) -toiminnanohjausjärjestelmä, joka koskee liiketoiminnan kaikkia osa-alueita. APS-järjestelmä seuraa Toyotan toiminnanohjausjärjestelmän jalanjalkia, pohjautuen LEAN-filosofiaan. Tarkoituksena on tunnistaan arvoa ja arvoa tuottamaton työ ja eliminoida hukka, jolloin toimintojen virtaus parantuu ja läpimenoajat lyhenevät. (AGCO Power SINET 2016c.)

APS:n tavoitteina on työn tehokkuuden ja tuottavuuden parantaminen työkuormaa lisäämättä. Vuorovaikutusta pyritään lisäämään ihmisten ja ryhmien välillä. APS:n avulla pyritään parantamaan kilpailukykyä ja yhdenmukaistamaan AGCO:n tehtaiden toimintatapoja. APS-järjestelmään sisältyy jatkuva parantaminen, jolla tavoitellaan pienin askelin tapahtuvaa parannuspolkua. Jatkuva parantaminen on pienimuotoinen aloite, joka voidaan tehdä pienillä kustannuksilla eikä sen toteuttamiseen vaadita kohtuuttomasti aikaa. Työntekijät voivat AGCO Powerin sisäisessä Jatkuvan parantamisen -järjestelmässä ehdottaa kehitysideoita ja toimenpiteitä. (AGCO Power SINET 2016d.)

3 EU-MAIDEN VÄLISEN KAUPAN TILASTOINTI

3.1.Suomen Tulli

Suomen Tulli on osa Euroopan unionin tullijärjestelmää. Suomen Tulli on valtiovarainministeriön virasto, joka toimii yhteistyössä kotimaisten ja ulkomaisten viranomaisien kanssa. Suomen Tullin tehtävänä on huolehtia tulliverotuksesta, valmiste- ja autoverotuksesta, maahantuonnin arvonlisäverosta, Suomeen tuotavien ja vietävien tavaroiden ja ulkomaanliikenteen tullivalvonnasta sekä ulkomaankaupan tilastoinnista. Suomen Tullin toimipisteet sijaitsevat Helsingissä, Helsinki-Vantaa lentoasemalla, Kotkassa, Imatralla, Turussa, Torniossa, Maarianhaminassa, Vaalimaalla ja Nuijamaalla. Suomen Tullin palveluksessa toimii noin 2300 henkilöä. (Tulli 2016a.)

Tullin tehtävänä on edistää ja valvoa ulkomaankaupan sujuvuutta. Tulli huolehtii, että ulkomailta Suomeen tuodut ja Suomesta lähtevät tavarat liikkuvat Euroopan unionin lainsäädännön vaatimusten mukaisesti. Tullivalvontaa suoritetaan Euroopan unionin ulko- ja sisärajoilla sekä maan sisällä. Valvonta kohdistuu tavara-, kulkuneuvo- ja matkustajaliikenteeseen. Tullivalvonnalla pyritään poistamaan järjestäytynyttä rikollisuutta, kuten esimerkiksi huumeiden ja vaarallisten aineiden salakuljetusta. Suomen Tulli toimii Euroopan unionin ja kansallisen lainsäädännön pohjalta. (Tulli 2016a.)

3.2. Sisämarkkinakauppa

Euroopan unionin yhteismarkkinat ovat perustettu vuonna 1993. Tämä on ollut yksi tärkeimmistä Euroopan unionin kasvuun vaikuttavista tekijöistä. Euroopan unionin sisämarkkinoilla eli yhteismarkkinoilla tarkoitetaan, että henkilöt, tavarat, palvelut ja pääoma voivat liikkua vaivattomasti sekä maan sisällä että maasta toiseen. Euroopan unionin sisämarkkinoilla kansalaiset voivat asua, työskennellä opiskella ja harjoittaa liiketoimintaa vapaasti. (EUROSTAT 2015.)

Sisämarkkinakaupalla tarkoitetaan Euroopan unionin (mukaan lukien Norja ja Sveitsi) välillä tehtävää kauppaa. Sisämarkkinakaupan tarkoituksena on saada tavarat liikkumaan joustavasti maiden välillä vain kauppalaskulla ja kuljetusasiakirjoilla. Sisämark-

kinakaupassa tuontia ja viestiä kutsutaan arvolisäverolain mukaiseksi yhteisömyynniksi. Sisämarkkinakaupassa tullaus on korvattu Intrastat-raportoinnilla. Sisämaankaupan tilastointi perustuu Euroopan unionin lainsäädäntöön, joka on voimassa kaikissa Euroopan unionin jäsenmaissa. (EUR-LEX 2015.)

Vienti- ja tuontimaksut jäsenmaiden välillä ovat kiellettyjä kuten myös tavaran viennin ja tuonnin määrän rajoitukset. Vastavuoroisen tunnustamisen tarkoituksena on ollut kaupan esteiden poistaminen sisämarkkinoilta. (EUROSTAT 2015.)

3.3. Intrastat

Tulli julkaisee joka kuukausi ulkomaankaupasta tilastotiedot. Ulkomaankauppatilastoja tarvitaan Euroopan unionin sisämarkkinoiden ja kansantalouden kehityksen seurantaan, kauppapoliittisten neuvottelujen tukena sekä maksutasetilaston ja kansantalouden tilinpidon laadinnassa. Ulkomaankaupan tilastotiedot koostuvat Euroopan unionin ulkopuolisten eli kolmansien maiden kanssa käydyn kaupan tilastotiedoista sekä Euroopan unionin jäsenmaiden välillä käydyn kaupan tilastotiedoista. (Tulli 2016b.)

Intrastat-järjestelmä julkaistiin vuonna 1993, samaan aikaan kun Euroopan unionin jäsenmaiden välinen kauppa vapautettiin. Kaupan vapautuminen tarkoitti sitä, että tavarat saivat kulkea jäsenmaasta toiseen ilman valvottua dokumentointia. Tavaroiden seuraamiseen kehitettiin Intrastat-tilastointijärjestelmä. Järjestelmään syötetään tilastotiedot suoraan kauppatavaran lähettäjältä ja vastaanottajalta. Intrastat on yhteydessä arvolisäverojärjestelmään, jotta tietoja pystytään vertaamaan keskenään. (EUROSTAT 2015.)

Euroopan unionin alueelta Suomeen tuotavista tavaroista ei makseta tulleja eikä niistä myöskään tehdä tuonti-ilmoitusta. Tämän sijasta yritysten tulee antaa tavaroista Intrastat-ilmoitus. Tulli vastaanottaa ja tarkistaa kuukausittain yritysten ilmoittamat tilastotiedot ja laatii tiedoista Suomen virallisen ulkomaankauppatilaston. Tilastotiedot Euroopan unionin ulkopuolisten maiden kanssa tehdystä kaupasta saadaan tullausjärjestelmästä. Intrastat-ilmoitusten perusteella pystytään raportoimaan Suomeen Euroopan unionin alueelta tuotujen tavaroiden määrää. (Tulli 2016b.)

Yritykset antavat kuukausittain Tullille tilastoilmoitukset käymästään kaupasta muiden EU-maiden kanssa. Jokaisen raportointiyksikön on annettava kuukausittain ilmoitus, vaikka kyseisen kalenterikuukauden aikana ei olisi ollut lainkaan tilastoitavaa tuontia tai vientiä. Tällöin Tullille lähetetään niin sanottu nollailmoitus. Tilastointi-ilmoitus tulee aina toimittaa Tullille viimeistään tilastointikuukautta seuraavan kuukauden kymmenenten arkipäivänä. Mikäli tilastotietoja ei ole annettu ajoissa tai tiedot ilmoitetaan toistuvasti virheellisinä, voidaan yritykselle määrätä virhemaksu. Virhemaksu määrätään jokaisesta laiminlyönnistä erikseen. (Intrastat-opas 2016, 2-3.)

Intrastat-järjestelmä perustuu Euroopan unionin asetuksiin ja sitä sovelletaan kaikissa jäsenmaissa. Sisämaankaupan tilastointi on säädetty laissa. Tällä hetkellä jäsenmaiden välillä on kuitenkin vielä eroja kerättävissä tiedoissa ja kynnyksarvoissa. Intrastat-ilmoitus voidaan tehdä internetissä sähköisellä Itella TYVI -palvelun lomakkeella, tiedostonsiirtona, EDIFACT-tilastosanomana tai salattuna sähköpostina. Raportissa tulee ilmoittaa CN8-nimike, lähetysmaa, alkuperämaa, kuljetustapa, nettopaino, toinen paljous ja laskutusarvo. Tavarat ilmoitetaan tilastoilmoituksella vasta sitten, kun tavara on kokonaan vastaanotettu. Pelkkiä laskuja ilman tavarantoimitusta ei ilmoiteta. (Intrastat-opas 2016, 20-22.)

Intrastat-ilmoituksessa ilmoitettavia EU-toimituksia ovat:

- ostetut ja myydyt tavarat sisältäen yrityksen omaan käyttöön tarkoitetut tavarat
- muu kaupallinen tuonti ja vienti, esimerkiksi tavarantoimitus ja korjaus
- kolmikantakauppa, jos tavara liikkuu Suomen rajojen yli
- tavaroiden siirto varastosta toiseen
- leasing- ja rahoitustavarat
- vuokrattavat tavarat, jos tavarantoimitusaika on yli 2 vuotta
- ilmaislähetykset.

Tilastoilmoituksessa ei tule ilmoittaa:

- palvelukauppoja, joihin ei sisälly tavarantoimitusta
- väliaikaista vientiä tai tuontia (kesto alle 24 kuukautta)
- vuokratavaroita, kun tavarantoimitusaika on alle 2 vuotta
- kauttakuljetustavaroita
- kolmikantakauppaa, jos tavara ei liiku Suomen rajojen yli.

3.3.1 Ilmoitusvelvollisuus

Ilmoitusvelvollisia ovat sisäkauppaa käyvät arvonlisäverolliset yritykset. Kukin Euroopan unionin jäsenmaa määrittelee itse vuosittain tilastointiin vaadittavat tuonti- ja vientirajat. Suomessa Intrastat-ilmoitus tulee antaa, jos yhteisö Hankinnan arvo ylittää yli 550 000 euroa tai yhteisömyynnin arvo ylittää yli 500 000 euroa vuodessa. Nämä raja-arvot ovat vuoden 2016 raja-arvoja. Jäsenmaiden tulee määrittää rajat siten, että mahdollisimman moni pienyritys vapautuu tilastoilmoitusten antamisesta, mutta huomioiden kuitenkin sen, että tilastotiedot säilyttävät hyvän laatutason. (Intrastat-opas 2016, 1-2.)

Tulli saa verohallinnosta ilmoituksen kuukausittain yrityskohtaisista sisäkaupan myynneistä ja hankinnoista. Myyntien ja hankintojen kokonaisarvo määrittää sen, milloin yritystä tulee ilmoitusvelvollinen. Yrityksen tulee antaa tilastoilmoitukset seuraavalla tavalla:

- Jos sisäkaupan hankintojen kokonaisarvo ylittää kalenterivuoden aikana yli 550 000, yrityksen on annettava tilastoilmoitus vain tuonnista alkaen siltä kuukaudesta, jolloin tuonnin arvo on ylittänyt tilastointirajan.
- Jos sisäkaupan toimitusten kokonaisarvo ylittää kalenterivuoden aikana yli 500 000, yrityksen on annettava tilastoilmoitus vain viennistä alkaen siltä kuukaudesta, jolloin viennin arvo on ylittänyt tilastointirajan.
- Jos sisäkaupan hankintojen ja toimitusten kokonaisarvo ylittää kalenterivuoden aikana yli yllä mainitut raja-arvot, yrityksen on annettava tilastoilmoitus sekä tuonnista että viennistä siltä kuukaudesta, jolloin tuonnin arvo on ylittänyt tilastointirajan.

Yritysten ei itse tarvitse seurata rajojen ylitystä, vaan Tulli lähettää ilmoituksen yritykselle tilastotietojen alkamisajankohdasta ja ohjeet kuinka ilmoitus tehdään. Vuosittain keväisin Tulli tarkistaa edellisen vuoden alv- ja tilastotiedot. Kynnysarvojen alapuolelle jääneille yrityksille lähetetään ilmoitus, että tilastotietojen ilmoitusvelvollisuus on päätynyt. (Intrastat-opas 2016, 2.)

3.3.2 Ilmoitustavat

Tilastointi-ilmoituksen voi jättää Tullille sähköisesti monella eri tavalla.

Näitä ovat:

- internet-ilmoitus (tiedostonsiirto tai sähköinen lomake)
- EDIFACT-tilastosanoma
- sähköposti
- suora sanoma-asiointi.

Sähköinen Intrastat-lomake toimii OpusCapita Group Oy:n TYVI-palvelun sivuilla. Kyseinen palvelu toimii suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Yritykselle luodaan järjestelmään oma Katso-tunniste. TYVI-palvelun etuna on, että palvelu tarkistaa automaattisesti tietojen oikeellisuuden. Esimerkiksi virheellisten tullinimikkeiden tai toinen paljousarvojen antaminen on mahdotonta. TYVI-palvelu on suunniteltu yrityksille, joiden kuukausittainen nimikemäärä jää noin 60 nimikkeeseen. Tiedot tulee nimittäin syöttää järjestelmään rivi kerrallaan. (Intrastat-opas 2016, 21.)

Intrastat-ilmoituksen voi myös antaa määrämuotoisena tiedostona TYVI-palvelussa. Siirtoa varten tarvitaan myös Katso-tunniste ja TYVI Pro -tunnukset. Tiedoston siirto soveltuu asiakkaille, joilla kuukausittain nimikkeitä on paljon ja tiedot on saatavilla asiakkaan omasta järjestelmästä. Myös tiedostonsiirtoa käytettäessä järjestelmä tarkistaa tietojen oikeellisuuden, jolloin virheellisiä tietoja ei pitäisi päästä raportoinnissa läpi. (Intrastat-opas 2016, 21.)

Ilmoittamisen voi tehdä myös sähköpostitse lähettävänä ascii-tiedostona. Ascii-tiedoston lähettäminen sopii asiakkaille, joilla nimikkeitä on paljon ja tiedot saadaan suoraan tai ainakin suurimmaksi osaksi asiakkaan omasta järjestelmästä. Ascii-tiedoston lähettäminen sähköpostilla edellyttää tiedoston salausta ja yrityksen on hakeuduttava Tullin sanoma-asiakkaaksi. Sähköpostitse tehtävän ilmoituksen heikkoutena on mahdollisten virheiden korjaaminen. Tietoja ei tarkisteta välittömästi lähetyksen yhteydessä, joten virheitä voi joutua korjaamaan hyvinkin pitkän ajan jälkeen. (Intrastat-opas 2016, 21.)

EDIFACT-tilastosanoma sopii yrityksille, jotka käyttävät muitakin EDI-sanomia. EDIFACT-sanoma lähettää päivittäin Tullille tietoa, joten tietomäärät voivat olla hyvinkin

suuria. EDIFACT-sanomana tulleet ilmoitukset tarkastetaan koneellisesti. Jos ilmoituksissa näkyy virheitä, tulee ilmoittajan korjata tiedot ja lähettää sanoma uudestaan. (Intrastat-opas 2016, 22.)

Lisäksi on valittavana myös suora sanoma-asiointi. Tällöin Intrastat-raportti lähetetään XML-tiedostomuotona Tullille internetin kautta. Tämä on uusi ilmoitustapa ja se otettiin käyttöön vuonna 2015. Suora sanoma-asiointi on vaihtoehtoinen ilmoitustapa EDIFACT-tilastosanomalle, joka tulee poistumaan käytöstä lähitulevaisuudessa. (Intrastat-opas 2016, 22.)

3.3.3 Nimikkeistö

Harmonoitu nimikkeistö (Harmonized Commodity Description and Coding System, World Customs Organization) on tullijärjestön laatima ja ylläpitämä kauppatavaroiden kuvaus- ja koodausjärjestelmä. Sitä käytetään yli 200 maassa ja tulliliitossa. Nimikkeistöön tulee vuosittain muutoksia, sillä tavarakaupan rakenne ja teknologia muuttuvat ja nimikkeistö sen mukana. Lisäksi etujärjestöt ja maat haluavat suojata kaupallisia etujaan paremmin. (Neuvoston asetus NO: 2658/87.1987.)

Yhdistetty nimikkeistö on Suomen ulkomaankauppatilaston käyttämä pääasiallinen nimikkeistö. Yhdistetty nimikkeistö CN (Combined Nomenclature) on luotu harmonisoidun nimikkeistön pohjalta. Kokonaiset teollisuuslaitokset saavat käyttöönsä erikoisnimikkeet eli CN8-nimikkeen. Tämä käytäntö helpottaa ilmoituksen tekemistä. Käyttö vaatii etukäteen luvan Tullin tilastoinnista. CN-nimikkeistö löytyy kokonaisuudessaan Tullin internetsivuilta. Kuviossa 1 kuvataan nimikkeistön muodostusta. (Neuvoston asetus NO: 2658/87.1987.)

<p>XXXXXX = Harmonisoitu nimikkeistö</p> <p>XXXXXX.YY = Yhdistetty nimikkeistö eli CN</p> <p>XXXXXX.YY.ZZ = Euroopan yhteisöjen yhtenäistetty tariffi eli TARIC</p>

Kuvio 1. Nimikkeistön muodostus. (Neuvoston asetus NO: 2658/87.1987.)

3.3.4 Tuonnin lähetys- ja alkuperämaa sekä kuljetustapa

Tuonnin alkuperämaalla tarkoitetaan maata, jossa tavara on tuotettu tai valmistettu. Jos tuotetta on valmistettu useammassa maassa, alkuperämaaksi merkitään maa, jossa viimeisin merkittävä ja taloudellisesti perusteltu valmistus tai käsittely on tapahtunut. Alkuperämaa voi Intrastat-ilmoituksessa olla myös EU:n ulkopuolinen maa. Jos alkuperämaata ei pystytä selvittämään, merkitään ilmoitukseen alkuperämaaksi lähetysmaa.

Liitteestä 1 on esitelty GEONOM 2013 mukaiset kaksikirjaimiset maakoodit, joita tulee käyttää alkuperämaata ilmoittaessa. (Intrastat-opas 2016, 30.)

Lähetysmaan tulee olla Euroopan unionin jäsenmaa. Lähetysmaasta tavara on lähetetty vietäväksi Suomeen joko suoraan tai toisen maan kautta. Tavara voidaan kuitenkin ostaa jostain muusta maasta kuin lähetysmaasta. Lähetysmaa tulee ilmoittaa Tullin ilmoittamia maakoodeja käyttäen. (Intrastat-opas 2016, 30.)

Kuljetusmuoto Intrastat-ilmoitukseen määräytyy Suomen rajan ylittävän aktiivisen kuljetustavan mukaan. Kuljetusmuotoja ovat merikuljetus, rautatiekuljetus, maantiekuljetus, lentokuljetus, postilähetykset, kiinteät kuljetuslaitteet, sisävesikuljetus ja itsenäisesti liikkuvat vesi- ja ilma-alukset. Mikäli kuljetusmuoto ei ole tiedossa, tulee tällöin ilmoittaa todennäköisin kuljetusmuoto. (Intrastat-opas 2016, 30-31.)

3.3.5 Nettopaino, toinen paljous ja laskutusarvo

Nettopainolla tarkoitetaan nimikkeen puhdasta nettopainoa ilman päällystä tai pakkausmateriaalia. Nettopaino tulee ilmoittaa aina kokonaislukuina ja kilogrammoina. Esimerkiksi 0,5 kilogramma tulee ilmoittaa 1 kilogrammana. Nettopaino voi olla kevyillä nimikkeillä myös 0 kilogrammaa. (Intrastat-opas 2016, 31-32.)

Nettopainon ilmoittaminen on pakollista, ellei nimikkeellä ole toinen paljous. Toinen paljous tarkoittaa CN-tavaranimikkeeseen liitettyä paljousyksikköä esimerkiksi kappale, metri, litra. Toinen paljous tulee ilmoittaa vain niihin nimikkeisiin, johon tämä vaaditaan. Muihin nimikkeisiin kohta jätetään tyhjäksi. Toinen paljous tulee aina ilmoittaa kokonaislukuna. Liitteessä 2 on esitelty toisen paljouden yksiköt ja koodit. (Intrastat-opas 2016, 32-33.)

Tuonnin laskutusarvolla tarkoitetaan myyjän ja ostajan välistä sovittua hintaa, jonka tulee sisältää kaikki ostajalta perityt hinnanlisät. Näitä ovat esimerkiksi pakkaus- ja kuljetuskustannukset. Laskutusarvo ei voi koskaan olla nolla. Ilman veloitusta tuotavien tavaroiden laskutusarvoksi tulee ilmoittaa se hinta, joka tavarasta olisi laskutettu normaalissa tilanteessa. Laskutusarvo tulee ilmoittaa aina kokonaislukuna ja euroina. Valuutan muunnoksissa tulee käyttää tavarantoimittajan laskutusajankohdan mukaista viimeisintä liikepankin julkaisemaa myyntikurssia. (Intrastat-opas 2016, 33.)

4 CASE AGCO POWER OY

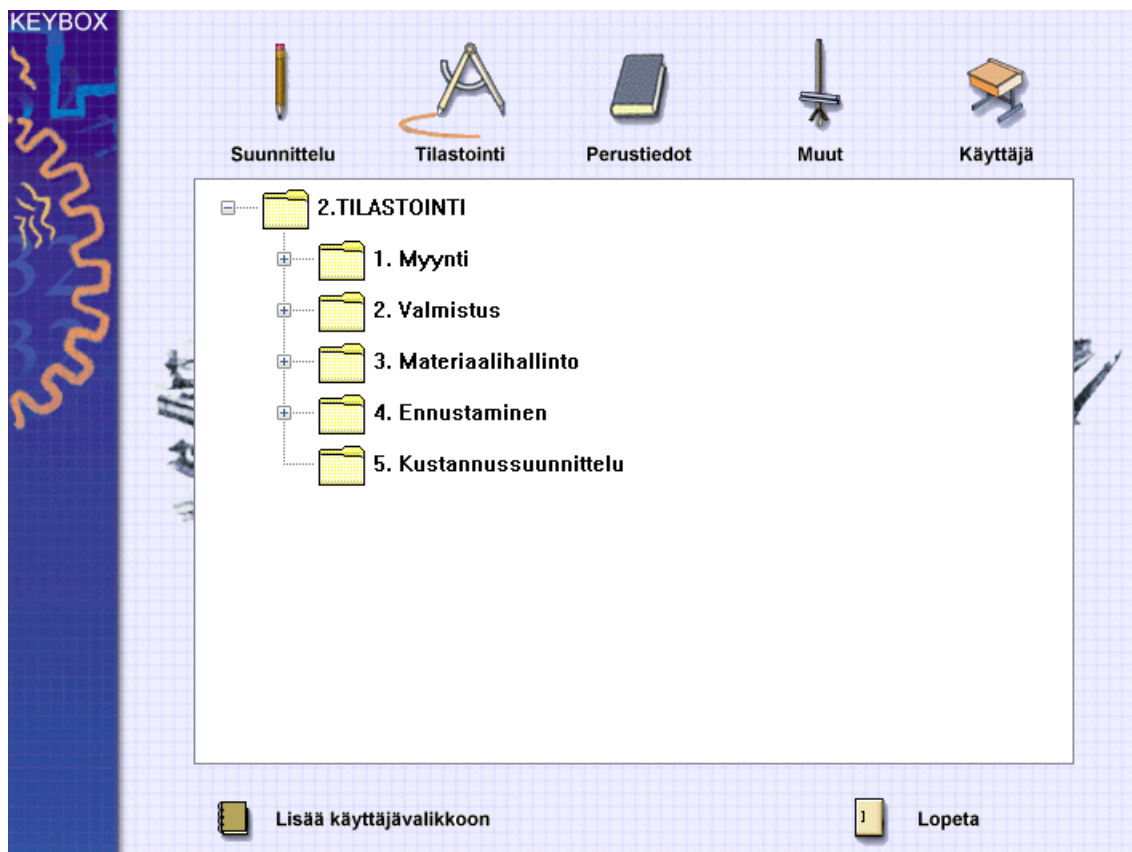
4.1. Toiminnanohjausjärjestelmät

Toiminnanohjausjärjestelmällä eli ERP-järjestelmällä (Enterprise Resource Planning) tarkoitetaan yritysten käyttöön suunniteltua järjestelmää, jolla pyritään tehostamaan käytössä olevia resursseja. Tämä onkin yleensä yksi yrityksen suurimmista tietojärjestelmäkokonaisuuksista. Toiminnanohjausjärjestelmä integroi yrityksen eri toiminnot kuten tuotannon, varastonhallinnan, kirjanpidon ja laskutuksen yhteen. Järjestelmän avulla pystytään reaaliaikaisesti jakamaan tietoja eri toimintojen välillä ja näin pyritään vähentämään päällekkäistä työtä ja nopeuttamaan asioiden käsittelyä sekä päätöksentekoa. (Granlund & Malmi 2004, 32.)

AGCO Powerille on tulevaisuudessa kaavailtu vaihdettavaksi nykyinen, jo hiukan aikaansa jäljessä oleva, toiminnanohjausjärjestelmä uuteen nykyaikaisempaan SAP ERP-järjestelmään. ERP-järjestelmien käyttöönotto on kuitenkin hyvin kallista ja aikavievää, joten vielä suunniteltua käyttöönottoajankohtaa ei ole lyöty lukkoon koko tehtaan osalta. Kevään 2016 aikana Proteus-talousjärjestelmä vaihtuu SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmän talousmoduuliin.

4.1.1 Keybox

Keybox on toiminnanohjausjärjestelmä, joka koordinoi yrityksen ydintoimintoja yhteen. Keybox koostuu operatiivisista ja hallinnollisista moduuleista, joita ovat myynti, valmistus, materiaalihallinto, ennustaminen ja kustannussuunnittelu. Keyboxiin pystytään perustamaan eri organisaatioita ja tuoteryhmiä, jolloin tietoja pystytään tarkastelemaan jaettujen oikeuksien mukaan. Jokaiselle käyttäjälle pystytään määrittelemään erikseen, mitä moduuleja ja näkymiä hän voi käyttää. Kuviossa 2 on havainnollistettu Keyboxin päänäkymä. (Pinola 2016.)

Kuvio 2. Keyboxin päänäkymä

Keybox on otettu AGCO Powerilla käyttöön vuonna 2000. AGCO Power osti Keybox ERP -järjestelmän Liinokselta, joka myöhemmin sulautui norjalaiseen Visma Softwareen. Visma on ilmoittanut, ettei nykyään enää myy lisenssejä Keyboxiin. Visma on kuitenkin luvannut, että antaa tukea Keyboxin nykyisille käyttäjille sen elinkaaren loppuun. Tällä hetkellä Suomessa on noin 20 yritystä, jotka vielä käyttävät Keyboxia toiminnanohjausjärjestelmänään. Tulevaisuudessa AGCO Powerilla käyttöön otetaan SAP ERP 10 -järjestelmä, joka on jo käytössä monissa konsernin muissa yksiköissä. Tämä tulee korvaamaan Keyboxin kokonaan. (Pinola 2016.)

Keyboxista toiseen järjestelmään siirtymisen tekee haastavaksi Keyboxin tietojen väljyys. Järjestelmässä on mahdollista jättää kenttiä tyhjiksi ja näin nykyään raportoinnissa jo pakollisiksi määrättyjä tietoja jää puuttumaan. Ennen kuin AGCO Powerilla pystytään siirtämään uuteen järjestelmään, on jo olemassa oleva data käytävä läpi ja arkistoitava vanhentunut tieto sekä täydennettävä puuttuvat SAP ERP -järjestelmän vaatimat kenttätiedot.

4.1.2 SAP ERP

SAP (System Analysis and Programme Development) on yksi johtavista integroitujen liiketoimintaratkaisujen tuottajista. SAP on erikoistunut toiminnanohjausjärjestelmiin ja niihin liittyviin tuotteisiin. Nykyään SAP on suunnitellut ratkaisun kaikenkokoisten yritysten tarpeisiin, viimeisempänä valtuuksenaan pienet ja keskisuuret yritykset. SAPin tuotteita käyttää lähes 50 000 asiakasta 190 eri maasta. SAPin suosioon on vaikuttanut, että SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmään on helppo yhdistää muut järjestelmät ja luoda SAPin moduuleista yritykselleen sopiva ratkaisu. (SAP 2016.)

4.2. Henkilöstö

AGCO Powerilla panostetaan nykyisen osaavan ja motivoituneiden henkilöstöressurssien säilyttämiseen ja kehittämiseen. Keskeisiä toimenpiteitä ovat esimerkiksi työilmapiirin, työntekijöiden vaikutus- ja kehittämismahdollisuuksien sekä yhteistyön parantaminen. Jotta AGCO Power pystyy säilyttämään johtoasemansa moottoriteknologisessa kehittämisessä ja kasvattamaan markkinaosuuttaan AGCOssa, tulee prosesseja pystyä tarkastelemaan kriittisesti ja näin kehittää tuotantoa tukevia toimintoja. Tarkoituksena on, että kehitysehdotukset lähtevät työntekijöistä itsestään. (AGCO Power SINET 2016b.)

4.2.1 Ostolaskukäsittely

AGCO Powerilla on tällä hetkellä töissä kolme ostolaskukäsittelijää. Heidän tehtävänä on hoitaa laskukäsittely sekä kotimaisten että ulkomaalaisten laskujen osalta sekä huolehtia kuukausittain Intrastat-raportoinnista. Ostolaskukäsittelijöiden kautta kulkevat kaikki AGCO Powerille tulevat laskut.

Ostolaskukäsittelijöiden päivittäisiin tehtäviin kuuluu paperisten laskujen käsittely sekä sähköpostiin tulevien laskujen printtaaminen paperiseksi versioksi. AGCO Powerilla ei ole käytössä sähköistä laskutusta, joten kaikki laskut käsitellään paperiversiona. EU-laskut kopioidaan kahteen kertaan, jotta kopioiduista laskuista toinen kappale saadaan Intrastat-arkistoon.

Ostolaskunkäsittelijät toimivat paljon yhteistyössä materiaalivalvojen ja materiaalivastaanoton työntekijöiden kanssa. Materiaalivastaanoton työntekijät vastaavat siitä, että tuleva tavara on kirjattu vastaanotetuksi oikein ja ostolaskunkäsittelijän on helppo yhdistää oikea tilaus oikeaan vastaanottoon. Keyboxiin kirjattavien laskujen lisäksi ostolaskunkäsittelijät käyttävät talousjärjestelmä Proteusta sekä varaosaProteusta laskujen kirjaamiseen. Proteusta käytetään tilauksettomien laskujen käsittelyyn. Päivittäin järjestelmiin kirjataan noin sata laskua.

Kuukausittain käsiteltävien EU-laskujen yhteisrivimäärä on noin 1400. Tämä rivimäärä sisältää kaikki tuoteryhmät. Liitteestä 3 näkyy maaliskuu 2015-helmikuun 2016 kuukausikohtaiset rivimäärät tuoteryhmittäin. Intrastat-raportointi vie ostolaskunkäsittelijältä kuukaudessa 18 tuntia, sisältäen laskujen lajittelun oikeaan järjestykseen.

4.2.2 Materiaalihankinta ja suunnittelu

AGCO Powerin hankinnan tavoitteena on hankkia laadullisesti oikeat materiaalit ja palvelut oikeaan aikaan yrityksen kannalta kustannustehokkaimmalla tavalla. Materiaalien hankinnasta tuotantoon vastaavat ostajat ja materiaalivalvojat. Ostajat vastaavat myös strategisesta hankinnasta. Heidän tehtäviin kuuluvat myös uusien toimittajien etsiminen ja valinta sekä hankintasopimusneuvottelut. Ostajat toimivat tiiviissä yhteistyössä tuotekehityksen kanssa löytääkseen kustannustehokkaimmat ja tulevaisuuden päästönormit täyttävät ratkaisut.

Materiaalivalvojat vastaavat operatiivisesta toiminnasta. He valvovat materiaalivirran kulkua toimittajalta kokoonpanopaikalle asti ja kehittävät näitä prosesseja. Heidän tehtäviinsä kuuluvat myös komponenttien tilaaminen, toimitusten valvonta, optimaalisen varaston ylläpito ja valvonta sekä kaikki materiaalikäsitteilyyn liittyvät toiminnot.

Tuotekehityksen tehtävänä on varmistaa, että kaikki AGCO Powerilla valmistetut tuotteet täyttävät vaadittavat viranomaismääräykset ja asiakasvaatimukset kustannustehokkaasti ja kilpailukykyisesti nyt ja tulevaisuudessa.

Materiaalivalvojat, ostajat ja suunnittelijat tekevät keskenään tiivistä yhteistyötä ja tämän tuloksena he perustavat uusia nimikkeitä Keyboxiin sitä mukaan kun toimittajaso-

pimuksia uudistetaan, moottoritekniologia kehittyy ja osia modernisoidaan. He osaavat auttaa ostolaskunkäsittelijöitä kertomalla osien teknisistä tiedoista, kuten paljonko osien nettopaino on tai mikä osan alkuperämaa on. Materiaalihankinnan tehtävänä on myös huolehtia, että toimittajan laskulta löytyvät tarvittavat tiedot.

4.3. Prosessi

AGCO Powerilla on viime vuosina panostettu prosessien kehittämiseen entistä enemmän. Jotta yritys pystyy parantamaan kilpailukykyään, tulee yrityksen päämääränä olla kokonaisvaltainen kehittäminen pienien osa-alueiden kautta. AGCO Powerilla kehitystoiminnasta vastaa APS ohjausryhmä, jonka tavoitteena on edesauttaa tehtaalla meneviä projekteja sekä ylläpitää ja kehittää pitkän tähtäimen suunnitelmia. Ohjausryhmään kuuluu eri osastojen vastuuhenkilöitä, jolloin pystytään vaikuttamaan kokonaisvaltaisesti koko tehtaan toimintaan. Myös Intrastat-raportointi AGCO Powerilla on yksi prosessi, joka vaatii kehittämistä.

4.3.1 Nykytilanne

AGCO Powerilla Intrastat-ilmoitusta tehdään tuonnin osalta kaikista neljästä eri tuoteryhmästä, joita ovat tuoteryhmä 100 - työkalut, tuoteryhmä 300 - moottorit, tuoteryhmä 700 - vaihteisto ja hammaspyörät sekä tuoteryhmä 800 - generaattorit. Näistä suurin tuoteryhmä nimikkeiltään on tuoteryhmä 300 - moottorit.

AGCO Powerilla ei ole käytössä sähköistä laskunkäsittelyjärjestelmää, jonka vuoksi kaikki laskut käsitellään paperisena. Kaikista EU-laskuista tarvitaan kopio Intrastat-raportointia varten. Laskunkäsittelyvaiheessa ostolaskunkäsittelijät ovat päätyneet keräämään kaikki laskut eri tuoteryhmistä kuukauden aikana samaan pinoon. Kuun lopuksi laskut järjestetään tuoteryhmittäin tosienumeron mukaan järjestykseen pienimmästä suurimpaan. Tämä järjestelytyö vie aikaa yhdeltä ostolaskunkäsittelijältä noin kaksi tuntia. Laskujen järjestäminen heti niiden käsittelyn jälkeen tuoteryhmittäin on koettu hankalaksi tilanpuutteen vuoksi.

Kun laskut on järjestetty oikeaan järjestykseen, ajetaan Keyboxista jokaisesta tuoteryhmästä listaus, joka koostaa edellisen kuukauden kaikki EU-ostot riveittäin. Kuviossa 3 on havainnollistettu, miltä tuoteryhmälistaus näyttää. Keybox osaa hakea oikeat rivit raportille tilaukselle määritellyn EU-koodin mukaan, jonka pitäisi näillä riveillä olla EU-tavaraosto. Tästä listauksesta tarkistetaan, että jokaisella rivillä näkyy nettopaino, tullausarvo ja tullinimike. Joka kuussa lähes puolet riveistä on tiedoiltaan puutteellisia. Tullinimikkeen puuttuessa etsitään oikea tullinimike kauppalaskuille Tullin käsikirjasta, käyttötariffi-ohjeesta. Ostolaskunkäsittelijät ovat tehneet itselleen myös Exceliin käytetyimmät tullinimikkeet-taulukon, jota he pystyvät hyödyntämään lisätessään puuttuvia tullinimikkeitä. Näin varsinkin yleisimmin käytettyjä nimikkeitä ei aina tarvitse etsiä Tullin käsikirjasta.

Rivi	Lasku	Tullinimike	Paino	Tilastoarvo
16	519 571	1 8412 21 80	259,000000	27 526,5000
26	519 580	1 8412 21 80	432,000000	23 026,5600
36	519 876	1 8412 21 80	259,000000	29 361,6000
46	519 880	1 8409 99 00	0,090000	3 433,4700
56	520 062	1 8708 91 35	0,977000	47 628,0000
66	520 126	1 8412 21 80	199,000000	28 557,9000
76	520 164	1 8483 30 80	0,066000	1 451,8297
86	520 173	1 8409 99 00	0,202000	5 544,9000
96	520 174	1 8409 99 00	0,150000	1 864,0000
106	520 175	1 8409 99 00	0,232000	2 319,5600
116	520 176	1 8409 99 00	0,090000	3 271,4800
126	520 177	1 8409 99 00	0,090000	3 312,0000
136	520 178	1 8409 99 00	0,124000	15 243,1000
156	519 903	1 8409 99 00	47,100000	3 890,3397
166	519 903	2 8409 99 00	0,000010	33,5400

Kuvio 3. Keybox – Intrastat päänäkymä

Tuoteryhmä 100 - työkalut poikkeavat tästä raportointikäytännöstä, sillä Keyboxista pystytään ajamaan listaus vain niille laskuille, jotka ovat kirjattu samassa järjestelmässä. Tuoteryhmä 100 laskujen kirjaamiseen käytetään talousjärjestelmä Proteusta sekä varaosaProteusta. Näitä laskuja on Keyboxlaskuihin nähden suhteellisen vähän, mutta ne ovat työläämpiä käsitellä. Keyboxiin tulee nimittäin syöttää käsin kaikki rivit, jotka on käsitelty eri järjestelmässä. Keväällä 2016 koko Proteuksen käyttö lopetetaan ja se korvataan SAP ERP -toiminnanohjausjärjestelmällä. Tämän myötä tuoteryhmä 100 laskut

kirjataan jatkossa SAP ERP -järjestelmässä. Intrastat-raportointia jatketaan kuitenkin vielä toistaiseksi Keyboxin kautta, joten raportointikäytäntö pysyy toistaiseksi samanalaisena, siihen asti kunnes SAP ERP- järjestelmä saadaan jalkautettua koko taloon.

Kun päänäkyvä on tarkistettu rivi riviltä läpi ja puuttuvat tiedot täydennetty, ajetaan Keyboxista lopuksi tarkistusraportti. Tästä raportista tarkistetaan, että riveiltä löytyy maakoodi ja kuljetusmuoto. Jos nämä tiedot puuttuvat, tulee ne vielä käydä lisäämässä riveille päänäkyvästä. Välillä riveillä näkyy maakoodina Suomi. Näissä tapauksissa kauppalaskulta tarkistetaan tavaran oikea alkuperämaa, sillä EU-tuonnin alkuperämaa ei voi olla Suomi. Keskimäärin Intrastat-raportin tarkistamiseen menee 16 työtuntia.

Kun tarkistus on valmis, lähetetään tiedot Tullille. Tällä hetkellä AGCO Powerilla ilmoittaminen tehdään sähköpostitse lähettävänä ascii-tiedostona. Ascii-tiedoston lähettäminen sopii asiakkaille, joilla nimikkeitä on paljon ja tiedot saadaan suoraan tai ainakin suurimmaksi osaksi asiakkaan omasta järjestelmästä eli AGCO Powerilla Keyboxista. Ascii-tiedoston lähettäminen sähköpostilla edellyttää aina tiedoston salausta, joka on AGCO Powerilla testattu Service Deskin toimesta. Sähköpostilla lähetetystä tiedostosta virheiden korjaaminen on hankalampaa kuin muita tapoja käytettäessä. Tämä johtuu siitä, että annettuja tilastotietoja ei tarkasteta Tullin puolesta lähetyksen yhteydessä. Jos raportoinnissa tulee virheitä, lähettää Tulli jälkikäteen postitse takaisin virheilmoituksen ja oikaisuvaatimuksen. Tällöin virheellisesti raportoidut tiedot tulee oikaista Tullille mahdollisimman nopeasti. Virheellisistä tiedoista Tulli voi määrätä virhemaksun.

Intrastat-raportoinnista raskasta tekee nimenomaan tarvittavien tietojen puutteellisuus. Keyboxista nimikkeiden takaa puuttuu lähes järjestäen joku oleellinen tieto: tullinimike, paino, alkuperämaa tai tilastointiarvo. AGCO Powerilla Intrastat-raportointia on tehty vuodesta 2001 alkaen. 15 vuoden aikana tuonti EU-maista on kasvanut, mutta Intrastat-raportointia ei ole lainkaan kehitetty. Tietojen puutteellisuus johtuu myös siitä, että Keybox-järjestelmä on otettu AGCO Powerilla käyttöön ennen kuin Intrastat-raportointia on tehty. Järjestelmään on syötetty nimikkeiden perustamishetkellä vain tuotannon tarpeisiin tarvittu tieto. Tämän vuoksi Keyboxin käyttöönotossa nimikkeen perustamisessa tullinimikkeitä, alkuperämaita tai painoja ei ole pidetty oleellisina tietoina. Kun Intrastat-raportointi on tullut lakisääteiseksi, on järjestelmässä ollut jo paljon puuttuvia tietoja eikä niitä ole kukaan ottanut asiakseen korjata. Yrityksen sisällä teke-

mieni haastattelujen perusteella monille avainhenkilöille on edelleen epäselvää tullinimikkeiden tarpeellisuus.

Ostolaskunkäsittelijöitä raportointiurakassa kuitenkin helpottaa se, että Keyboxissa Intrastat-ilmoituksen tekemisen voi keskeyttää ja palata tekemään sitä myöhemmin. Näin koko urakkaa ei tarvitse tehdä kerralla. Intrastat-arkistoja tarkastellessa tuli ilmi, että kymmenen vuotta sitten raportoinnissa on paljon tiedoilta puutteellisia rivejä. Tämä osakseen viestii sitä, että tekijälle on voinut olla epäselvää tietojen tarpeellisuus. Myös Tullin raportoinnin valvonta on ollut 15 vuotta sitten väljempää. Raportoinnista on päässyt läpi paljon läpi puutteellisia rivejä, joista ei ole vaadittu tietojen täydentämistä. Nykyään tullin raportointiohjeet ovat kiristyneet siten, että tällaisia virheitä ei enää pääse syntymään.

Ostolaskunkäsittelijöistä Intrastat-raportointi tuntuu tällä hetkellä turhauttavalta, sillä he joutuvat kuukaudesta toiseen täydentämään samoja puuttuvia tietoja. Heitä myös mietityttää, miksi Intrastat-raportointia tehdään sekä tuonnin ja viennin osalta joka EU-maassa. Työtä helpottaisi huomattavasti, jos raportointia tehtäisiin vain viennin osalta. Tällä hetkellä ostolaskunkäsittelijöistä tuntuu, että EU-maissa tehdään paljon päällekkäistä raportointia. Tällä pyritään kuitenkin välttämään mahdolliset vienti- ja tuontihuijaukset.

4.3.2 Kehitysehdotukset

Ensimmäiseksi kehitysaskeleeksi tulisi ottaa nimikkeiden tietojen päivittämisen ajan tasalle, jotta manuaalinen työ vähenisi huomattavasti. Tullinimikkeiden saatavuuteen tulisi kiinnittää huomioita. Informaationkulkua tulisi AGCO Powerilla parantaa ja ainakin avainhenkilöille tulisi painottaa puuttuvien tietojen tarpeellisuus ja niiden vaikutus päivittäiseen työhön.

Intrastat-raportoinnin kehittämiseen tulisi kerätä AGCO Powerilla projektiryhmä, jotta nykyiset nimikkeet pystytään päivittämään ajan tasalle. Yhdelle työntekijälle nimiketietojen korjaaminen on liian suuri tehtävä hoitaa päivittäisten töiden ohella, joten ainakin projektin vetäjän tulisi pystyä johtamaan projektia täysipainoisesti. Nimikkeiden päivitys tapahtuisi hakemalla Crystal-raportilla aktiivinen nimikekantalista, johon valitaan

lisäkentäksi tullinimikkeet, painot ja alkuperämaa. Tätä listausta pystytään Excelin kautta muokkaamaan ja täydentämään. Nimikkeiden päivittämiseen Excelissä voisi hyödyntää esimerkiksi kesätyöntekijöitä, jotka etsisivät puuttuvat tiedot manuaalisesti. Täydennetty taulukko pystytään tuomaan Keyboxin kantaan takaisin, jolloin ohjelma automaattisesti kirjaa puuttuvat tiedot tyhjiin kenttiin massa-ajon aikana.

Nimikkeitä Keyboxissa on valtavasti, sillä se sisältää myös käytöstä poistuneet ja vanhentuneet nimikkeet arkistoituna. Massan keräyksessä vain aktiiviset nimikkeet otetaan käsittelyyn. Vanhat nimikkeet on säilytetty järjestelmässä arkistoinnin vuoksi, eikä niitä ole tietoturvan vuoksi mahdollista poistaa. Uutta järjestelmää varten ei ole vielä suunniteltu, mitä vanhoille nimikkeille tapahtuu. SAP ERP -järjestelmää varten kaikkien osien nimikenumerot joudutaan päivittämään uuteen muotoon, sillä uusi järjestelmä ei tue Keyboxissa käytettyä numeromuotoa. Nimikenumeroitten vaihto tullaan myös toteuttamaan massa-ajolla.

Keyboxista tullinimike-, nettopaino- ja alkuperämaakentät tulisi lukita niin, ettei uusia nimikkeitä pysty perustamaan ilman näitä tietoja. Näin pystytään välttämään jatkossa, ettei uusia, puuttuvilla tiedoilla perustettavia nimikkeitä synny. Tämän asian tiimoilta AGCO Powerilta projektipäällikön tulisi olla yhteydessä Visman järjestelmätukeen. Visma pystyy tekemään Keybox-järjestelmään tarvittavat muutokset.

Kun nimikemassan päivitysprojekti on saatu päätökseen, tulisi jatkossa Intrastat-raportoinnilla olla vastuuhenkilö, joka valvoo nimiketietojen oikeellisuutta. Hänen tehtävänään olisi tasaisin väliajoin päivittää nimiketietoja sekä huolehtia yhteistyöstä Tullin kanssa siten, että tiedot päivitetään vuosittain tapahtuvien muutoksien mukaisiksi.

Massapäivityksen jälkeen yksittäiset nimikemuutokset voidaan päivittää ajan tasalle nimikkeen ylläpidosta siten, että jokaisen nimikkeen takaa tulee löytyä tullinimike, paino ja alkuperämaa. Kuviossa 4 on esitelty, miltä nimikkeen ylläpito näyttää Keybox-järjestelmässä. Jos muutoksia on paljon, olisi tarpeellista tehdä massa-ajona suoritettava Excel-päivitys kerran vuodessa. Myös ostolaskunkäsittelijät pystyvät päivittämään jatkossa nimikkeen ylläpidosta yksittäisiä puuttuvia tai muuttuvia tietoja. Tähän asti AGCO Powerilla nimikkeen ylläpidosta ovat vastanneet suunnittelijat, ostajat ja materiaali-valvojat.

Kuvio 4. Keybox- Nimikkeen ylläpito

Tullinimikkeiden ja muiden Intrastat-raportoinnissa vaadittavien tietojen löytyessä järjestelmästä, raportointi nopeutuisi huomattavasti. Ostolaskunkäsittelijöiden ei tarvitsisi avata jokaista riviä erikseen ja lisätä manuaalisesti puuttuvia tietoja. Tietojen löytyessä valmiiksi järjestelmästä, pystyisi ostolaskunkäsittelijä selaamaan päänäkymästä rivit silmämääräisesti läpi.

AGCO Powerilla viennin osalta Intrastat-raportointi toimii huomattavasti paremmin kuin tuonnin osalta juuri sen vuoksi, että vientinimikkeitä on vähemmän ja näiden kaikki tiedot ovat ajan tasalla. Mikäli tietoja puuttuu, vientiassistentit päivittävät ne laskuja tehdessään. Tuonnin osalta nimikkeet tulisi olla yhtä hyvin hallinnassa.

Intrastat-raportoinnin lähettäminen tulisi myös siirtää pois sähköpostitse lähetettävästä tavasta. Tätä on jo opinnäytetyön tekovaiheessa lähdetty kehittämään ja AGCO Powerille on haettu Katso-tunniste ja Opus Capita TYVI Pro -tunnus. Tarkoituksena on siirtyä mahdollisimman pian lähettämään tilastoilmoitus määrämuotoisena tiedostona TYVI-palvelun kautta Tullille. Tiedostomuoto pysyy edelleen samana eli ascii-tiedostona. Parannuksena tässä lähetystavassa on se, ettei virheellisiä tietoja pääse enää lähtemään, vaan järjestelmä tarkistaa heti tietojen oikeellisuuden. Näin virheellisiä koodia ei pysty antamaan.

Materiaalihankinnan osalta on myös tehty Intrastat-raportointia kehittäviä toimenpiteitä opinnäytetyön tekovaiheessa. Toimittajille on lähetetty logistinen toimintaohje, jossa heitä pyydetään tarkistamaan ja tarvittaessa lisäämään laskuillensa oleellisia tietoja. Näitä ovat:

- AGCO Powerin osanumero
- tullinimike
- tuotteen kuvaus
- määrä
- toinen paljous
- yksikköhinta
- kokonaishinta
- netto- ja bruttopaino
- jokaisen tuoteryhmän hankinnat omalle laskulle.

Näin ostolaskunkäsittelijät pystyvät heti Intrastat-raporttia tehdessä tarkistamaan tietojen oikeellisuuden ostolaskulta, eikä kaikkia tietoja tarvitse kysellä puhelimitse tai sähköpostitse ostajalta.

Myös laskujen järjestämiseen tulisi kehittää toimivampi tapa. Ostolaskunkäsittelijät ovat kokeneet hankalaksi laskujen päivittäin järjestelemisen tilanpuutteen vuoksi. Työtilaa kartoittamalla pystyttäisiin tekemään Intrastat-laskuille enemmän tilaa, jotta ne voisi päivittäin järjestää tuoteryhmittäin oikeaan järjestykseen. Tämä käytäntö on toiminut viennin osalta hyvin. AGCO Powerilla on juuri tällä hetkellä meneillään LEAN-filosofiaan pohjautuva 6S-toiminta. 6S tulee sanoista sort, set in order, shine, standardize, sustain ja safety. Tässä projektissa on otettu nimenomaan huomioon työtilan toimivuus ja yksi iso osa 6S-toimintaa on siisteys ja siivous. Talven 2015 ja kevään 2016 6S-projekti on näkynyt varsinkin toimistotiloissa ja sen rantautuessa myös taloushallinnon tiloihin on mahdollista saada tilaa Intrastat-laskuille. Taloushallinnon arkistotila kellarissa tulisi järjestää ajan tasalle ja turhat paperit hävittää. Näin ostolaskunkäsittelijät pystyisivät siirtämään omalta työpisteeltä papereita arkistoon ja Intrastat-laskuille saataisiin enemmän tilaa. Myös arkistotilan järjestämiseen voisi hyödyntää kesätyöntekijöitä, sillä siivoaminen on koettu haastavaksi juuri ajanpuutteen vuoksi.

AGCO Powerilla on eletty pidemmän aikaa murroksessa, sillä uutta toiminnanohjausjärjestelmää on yritetty ottaa jo pidemmän aikaa käyttöön kuitenkin projektin aina kaatuen erinäisiin syihin. Haastattelujen perusteella näyttää siltä, että vanhan datan päivittämistä ei pidetä oleellisena, sillä ajatellaan, että uusi toiminnanohjausjärjestelmä on parempi ja tiedot tulevat siellä olemaan ajan tasalla. Jotta raportointi saadaan toimimaan, vaaditaan tiivistä yhteistyötä sekä materiaalihankinnan, oston ja suunnittelun välillä, mutta myös heidän ja ostolaskukäsittelijöiden välillä. Ostolaskukäsittelijät kokevat ongelmalliseksi esimerkiksi sen, ettei heillä ole tarpeeksi tietoa osien teknisistä tiedoista. Intrastat-raportissa osien kuvaukset ovat suomeksi ja ostolaskuilla taas englanniksi. Tämän vuoksi osista enemmän tietävien ja niiden kanssa päivittäin työskentelevien tulisi toimia laskukäsittelijöiden tukena, jotta raportoinnista saadaan mahdollisimman jouhevaa.

Kaikkien asiaomaisten tulisi ylipäätään ymmärtää, että Intrastat-raportointi AGCO Powerin kokoisessa yrityksessä on pakollista ja kyseiset vaadittavat tiedot ovat tarpeellisia. Mitä aikaisemmin dataa aletaan perata, sitä enemmän saadaan ostolaskukäsittelijöiden työkapasiteettia siirrettyä muihin tärkeisiin tehtäviin. Tällä hetkellä tehtaassa on käynnissä SAP ERP -talousmoduulin järjestelmätestaukset, joihin myös vaaditaan ostolaskukäsittelijöiden työpanosta. Kun erillinen projektiryhmä vastaa Intrastat-raportoinnin kehittämisprojektista mahdollisimman nopeasti, kuormittaa se vähemmän SAP-työryhmää järjestelmän jalkauttamisessa koko tehtaan käyttöön.

AGCO Powerilla on tällä hetkellä menossa hyvä kehittämisen halu ja yrityksessä tiedotetaan, että jotta pystytään jatkossakin tuottamaan kustannustehokkaasti maailmanluokan moottoreita, tulee joka päiväseen toimintaan kiinnittää huomiota ja kyetä kehittämään toimintoja uudelle tasolle.

5 POHDINTA

Itselleni opinnäytetyöprojekti oli melko haastava ponnistus. Työn ja koulun sovittaminen yhteen opintojen loppuvaiheessa tuntui välillä jopa mahdottomalta yhtälöltä. Opinnäytetyön aikataulusuunnitelma meni muutamaan kertaan uusiksi, kiireellisempien projektien viedessä aikaa tältä raportoinnin kehittämisprojektilta. Työelämässä olen kuitenkin oppinut, että projektien läpivieminen ei ole aina niin helppoa ja vastoinkäymisiä saattaa tulla väistämättä. Olen nyt ollut AGCO Powerilla viimeiset neljä vuotta töissä ja osallistunut sinä aikana useampaan pienempään ja isompaan projektiin. Samalla olen oppinut, että projektien läpivieminen ei tapahdu suoraan oppikirjasta ja mitä laajempi projekti on, sitä enemmän se tulee muuttumaan projektin edetessä.

Olen päässyt AGCO Powerilla osalliseksi isoon toiminnanohjausjärjestelmän uudistamisprojektiin, jonka aikataulu on venynyt ja muuttunut useasti. Projekti on jäädytetty useampaan kertaan projektiin kuuluvista henkilöistä riippumattomista syistä. Tämä on tuntunut turhauttavalta, mutta myös opettavalta. Projektityötä tehdessään on pystyttävä sietämään muutoksia ja tekemään nopeita päätöksiä. On opittava sietämään painetta ja sitä, että asiat eivät aina mene niin kuin itse on suunnitellut. Varsinkin konsernin sisäisissä projekteissa jäädytys saattaa tulla kuin salama kirkkaalta taivaalta. Jäädytys ei välttämättä tarkoita sitä, että projektiryhmä olisi suoriutunut huonosti työstään. Saattaa olla, että jokin muu konsernin projekti onkin ollut kyseisellä hetkellä kiireellisempi ja vaatii kaikki mahdolliset resurssit käyttöönsä. Näin kävi AGCO Powerilla SAP ERP -projektin kanssa. Kuitenkin nyt keväällä 2016 projekti on käynnistetty uudestaan ja myös opinnäytetyöni valmistui projektiin nähden sopivaan aikaan.

Kuvaisinkin omaa opinnäytetyöprojektiani juuri tällaiseksi muutamaan kertaan jäädytetyksi projektiiksi. Intrastat-raportoinnin kehittäminen on ollut koko ajan ajankohtainen aihe toimeksiantajalle, mutta muut projektit ovat kyseisillä hetkillä priorisoitu tärkeämmiksi. Nyt tämä Intrastat-raportoinnin kehittämisprojekti on kuitenkin saatu päätökseen teoriaosuudelta. Tämä opinnäytetyö tarjoaa loistavan mahdollisuuden jatkotutkimukseen. Jatkotutkimus olisi ajankohtainen heti kun SAP ERP -järjestelmä on saatu jalkautettua koko taloon.

Opinnäytetyötäni tehdessä koin paljon haasteita, sillä alkuperäisenä suunnitelmana oli soveltaa teoria käytäntöön. Toimeksiantajayrityksellä ei ollut kuitenkaan resursseja pa-

nostaa kehitystyöhön siinä määrin, mitä se olisi vaatinut. Suurimmaksi haasteeksi osoitautui ajankäyttö, sillä lisäresurssien puuttuessa työntekijät kokivat haastavaksi oman työn lomassa kehittää uusia toimintatapoja. Näin yhdessä toimeksiantajan kanssa päädyimme tekemään tässä vaiheessa Intrastat-raportoinnin kehitystyöstä teoriaosuuden, joka toimii loistavana pohjana, kun teoriaa aletaan soveltamaan käytäntöön. Opinnäytetyöni avulla pystytään käytännön kehittämiseen pureutumaan nopeammalla aikataululla kuin, mitä se olisi vaatinut ilman tätä pohjatyötä.

Opinnäytetyön onnistumisen kannalta olennaisin asia on kuitenkin se, kuinka suuri merkitys työllä on ollut toimeksiantajalle. Tässä työssä suurin merkitys on ollut Intrastat-raportointia tekeville ostolaskunkäsittelijöille. Ostolaskunkäsittelijöillä on ollut myös merkittävä rooli tämän projektin eteenpäin viemisellä. He ovat olleet aktiivisesti ja omaaloitteisesti kehittämässä Intrastat-raportointia. Ostolaskunkäsittelijöitä haastatellessani ymmärsin, että Intrastat-raportointi koetaan työläänä ja onkin ikävää, että työntekijät joutuvat kuukausittain tekemään työtä, mikä tuntuu puuduttavalta. Tämä oli alun perin syy, miksi otin opinnäytetyön aiheeksi tutkia, mikä raportoinnista tekee työlästä.

Tämän opinnäytetyön pohjalta toimeksiantaja pystyy pienillä muutoksilla tekemään helpotuksia ostolaskunkäsittelijöiden arkeen. Työskennellessäni edelleen AGCO Powerilla, pystyn myös jatkossa seuraamaan projektin etenemistä. Kun toiminnanohjausjärjestelmän vaihto tulee ajankohtaiseksi, teoreettista työtäni pystytään hyödyntämään käytännössä. Voin itse tarvittaessa avustaa perehdyttämisessä tai kouluttaa henkilöstöä aiheesta, sillä toimeksiantajayrityksessä Intrastat-raportointi on henkilöstölle vieras käsite.

Isoissa yrityksissä on selkeästi prosessien ja projektien läpivieminen hitaampaa kuin pienemmissä yrityksissä. Tämä johtuu siitä, että yksittäisellä henkilöllä on paljon vähemmän mahdollisuutta ottaa vastuuta isoista prosesseista ja investointeihin tarvitaan useamman henkilön hyväksyntä. Kuitenkin pienillä muutoksilla, joita tämänkin opinnäytetyön aikana tehtiin, pystytään huomattavasti helpottamaan henkilöstön arkea ja työnkuormaa.

LÄHTEET

- AGCO Annual reports. 2015. Luettu 24.2.2016
<http://investors.agcocorp.com/phoenix.zhtml?c=108419&p=irol-reportsannual>
- AGCO Corporation. 2016. About AGCO. Luettu 24.2.2016.
<http://www.agcocorp.com/company/about.aspx>
- AGCO Power. 2016a. AGCO Corporation. Luettu 15.2.2016.
<http://www.agcopower.com/suomi/yritys/agco-yhtyma/>
- AGCO Power. 2016b. Dieselmootoreiden maailman merkki. Luettu 13.2.2016
<http://www.agcopower.com/suomi/yritys/>
- AGCO Power SINET. 2016a, Henkilöstöstrategia. Luettu 26.2.2016
http://sinet/henkilöstö/hr_strategia
- AGCO Power SINET. 2016b, Henkilöstötilastot. Luettu 26.2.2016
<http://sinet/henkilöstö/henkilostotilastot>
- AGCO Power SINET. 2016c.. Jatkuva Parantaminen. Luettu 17.3.2016
<http://sinet/jatkuvaparantaminen>
- AGCO Power SINET. 2016d, APS. Luettu 17.3.2016
<http://sinet/aps>
- EUR-LEX. 2015. Internal market. Luettu 1.3.2016
http://eurlex.europa.eu/summary/chapter/internal_market.html?root_default=SUM_1_CODED%3D24,SUM_2_CODED%3D2401&obsolete=false
- EUROSTAT. 2015. Overview. Luettu 17.3.2016
<http://ec.europa.eu/eurostat/web/international-trade/overview>
- Granlund, M. & Malmi, T. 2004. Tietotekniikan mahdollisuudet taloushallinnon kehittämisessä. Helsinki: Werner Söderström Oy.
- Intrastat-opas. 2016. INTRASTAT Suomessa v.2016. Eu-maiden välisen kaupan tilastointi. Kuopio: Grano Oy.
- Kauppalehti.fi. 2015. Tulostiedotteet: AGCO Power Oy:n tulos painui negatiiviseksi liikevaihdon reippaan laskun myötä. Luettu 8.3.2016
<http://www.kauppalehti.fi/5/i/yritykset/tulostiedote/tiedote.jsp?selected=kaikki&oid=20151101/14469112578690>
- Koskinen, I., Alasuutari, P. & Peltonen, T. 2005. Laadulliset menetelmät kauppatieteissä. Tampere: Vastapaino
- M.Pinola, Project Team Lead. 2016. Haastattelu 2.3.2016. Haastattelija T. Närhi, Linnavuori.

Neuvoston asetus (ETY) N:o 2658/87. Yhdistetty nimikkeistö, yhteinen tullitariffi ja Euroopan unionin yhtenäistetty tariffi (Taric).

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=URISERV%3A111003>

SAP. 2016. SAP Company Information. Luettu 26.2.2016

<http://go.sap.com/corporate/en/company.html>

Tulli. 2016a. Suomen Tulli. Tulli tutuksi. Luettu 25.2.2016

http://www.tulli.fi/fi/suomen_tulli/tulli_tutuksi/index.jsp

Tulli. 2016b. Yrityksille. Tuonti. Luettu 25.2.2016

<http://www.tulli.fi/fi/yrityksille/tuonti/index.jsp>

LIITTEET

Liite 1. Lähetyk- ja määrärahan lyhenteet

Lähetykmaa ja määräraha ilmoitetaan seuraavia maakoodeja käyttäen (suluissa tilastoilmoitukseen sisällytettävät sekä ulkopuolelle jätettävät alueet):

NL	Alankomaat
BE	Belgia
BG	Bulgaria
ES	Espanja (ml. Baleaarit, mutta pl. Kanarian saaret, Ceuta ja Melilla)
IE	Irlanti
GB	Iso-Britannia (ml. Pohjois-Irlanti ja Man-saari, mutta pl. kanaalisaaret ja Gibraltar)
IT	Italia (pl. Livigno, Lugano-järven Italialle kuuluvat vesialueet, Campione d'Italia, San Marino ja Vatikaanivaltio)
AT	Itävalta
GR	Kreikka (pl. Agio O'ros)
HR	Kroatia
CY	Kypros (pl. Kyproksen pohjoisosa)
LV	Latvia
LT	Liettua
LU	Luxemburg
MT	Malta
PT	Portugali (ml. Azorit ja Madeira)
PL	Puola
FR	Ranska (ml. Monaco, mutta pl. Andorra ja Ranskan merentakaiset departementit)
SE	Ruotsi
RO	Romania
DE	Saksa (ml. Itävallan alueet Jungholzista ja Mittelbergistä, pl. Helgolandin saari ja Büsingenin saksalainen alue)
SK	Slovakia
SI	Slovenia
DK	Tanska (pl. Färsaaret ja Grönlanti)
CZ	Tšekin tasavalta
HU	Unkari
EE	Viro

Liite 2. Paljousyksiköt

Paljousyksiköt

Paljouden lajin koodit

Paljousyksiköt		KOODI
c/k	= karaatti(a) (1 metrijärjestelmän karaatti = 2×10^{-4} kg)	CTM
ce/el	= kennojen lukumäärä	NCL
ct/l	= kantokyky tonneina	CCT
g	= gramma(a)	GRM
gi F/S	= gramma(a) halkeamiskelpoisia isotooppeja	GFI
kg	= kilogramma(a)	KGM
kg C5H14ClNO	= kilogramma(a) koliinikloridi(a)	KCC
kg H2O2	= kilogramma(a) vetyperoksidia	KNS
kg K2O	= kilogramma(a) kaliumoksidia	KPO
kg KOH	= kilogramma(a) kaliumhydroksidia (kaustista kaliumia)	KPH
kg met.am.	= kilogramma(a) metyyliamineja	KMA
kg/net eda	= kilogramma(a), valutettu nettopaino	KGE
kg 90 % sdt	= kilogramma(a) 90 %:sesti kuivasta aineesta	KSD
kg N	= kilogramma(a) typpeä	KNI
kg NaOH	= kilogramma(a) natriumhydroksidia (kaustista soodaa)	KSH
kg P2O5	= kilogramma(a) fosforipentoksidia (fosforianhydridiä)	KPP
kg U	= kilogramma(a) uraania	KUR
kpl	= kappale(tta)	NAR
pari	= pari	NPR
100 kpl	= 100 kappaletta	CEN
1 000 kpl	= 1 000 kappaletta	MIL
1 000 kWh	= 1 000 kilowattituntia	MWH
l	= litra(a)	LTR
l alc. 100 %	= litra(a) puhdasta (100 %) alkoholia	LPA
1 000 l	= 1 000 litra(a)	KLT
m	= metri(ä)	MTR
m2	= neliometri(ä)	MTK
m3	= kuutiometri(ä)	MTQ
1 000 m3	= 1 000 kuutiometriä	MTC
TJ	= terajoule(a) (bruttolämpöarvo)	TJO

Liite 3. Intrastat-raportoinnin rivimäärät kuukausittain ja tuoteryhmittäin

	Tuoteryhmä 100	Tuoteryhmä 300	Tuoteryhmä 700	Tuoteryhmä 800
Helmikuu 2016	94	1145	97	53
Tammikuu 2016	76	1175	73	55
Joulukuu 2015	57	1310	68	67
Marraskuu 2015	46	984	60	38
Lokakuu 2015	92	975	74	60
Syyskuu 2015	58	724	65	33
Elokuu 2015	61	877	87	95
Heinäkuu 2015	40	586	57	29
Kesäkuu 2015	96	1250	60	51
Toukokuu 2015	71	983	77	50
Huhtikuu 2015	156	864	116	52
Maaliskuu 2015	67	883	143	38